

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem na dom
za celo leto 3 gld.—kr.
, pol leta 1 „ 60 „
, četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja opravnosti v škojskem posloju (Bischofshof). Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rekopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrsti, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Prvi predgovor k novim volitvam.

Uže pol leta se govori o novih volitvah za deželni zbor. Ljudje so povsod iznemirjeni in nestrljivo pričakujejo zvedeti imena novih kandidatov, katere jim bodo jihovi voditelji priporočili. Odkod ta nemir, ta nestrljivost? Morebiti se veselimo novih volitev? Gotovo ne! Vsaj vemo vsi, zlasti slovenski kmetje, kako drage, sitne in mučne da so naše volilne borbe. Ne veselje, marveč sila je uzrok našej nestrljivosti. Narodi komaj čakajo, da bi ob prilikih novih volitev zopet zamogli svetu povedati, kako neizmerno trpijo pod vladarenjem tako zvane ustavoverske liberalne nemške (pri nas nemškutarske) stranke v avstrijskih in jene zaveznicu liberalne-magjarske stranke v ogerskih deželah. Sila kola loma, sila tirja, da ljudje, zlasti kmetski, dajo slovo poslancem, ki so jim toliko strahoviti bremen naložili in toliko nepovoljni, jihovim koristim nasprotijočih, naredeb izmisliili. Kako opravičene da so te želje, to naj pojasni slediči stavek, posnet po glasovitem listu: „Finanzielle Fragmente“.

Žalostno za Avstroijo je pričelo l. 1877. in še bolj žalostno je končalo. Nič se ni zboljšalo, vse pa sbujšalo. Obrtnja strada, kupčijstvo peša, kmetijstvo propada. Naša vlada si prizadeva ohraniti svojo liberalno-nemško (ustavoversko) stranko; vso svojo moč obrača na to, kako bi mogoče veliko dače nabrala, da bi državno gospodarstvo nadaljevala kakor dobro in slabo njej je ravno mogoče. Še niti dobra letina na Ogerskem, ne bližnja vojska na Turškem se ni porabila nam v korist. To so zakrivili večjidel Magjari, kojim je pa ravno zarad popustljivosti naših ministrov toliko greben vzrastel, da še sedaj ne vemo prav, kaka bo nova nagodba z ogerskimi deželami. Zavolj hudi skušenj z magjarskimi in židovskimi trgovalci ali „liferanti“ so veliki kupeci zrnja začeli izostajati iz Nemške in Švicarske ter v Rumunijo in na Rusko zabajati in vsled tega pada zrnska cena po vsej Avstroiji. Lani bi bili naši ljudje lehko veliko milijonov zaslužili pri rusko-turškej vojski. Vendar turkoljubni

Magjari so našim zaprli meje in torej so Nemci, Anglezi in še celo Amerikanci največ haska imeli. Nemci so od Rusov, Anglezi od Turkov, Amerikanci pa od obeh veliko milijonov zlatov spečali, mi, najbližnji sosedji, pa nič!

Najnesrečniše upliva naša sedanja politika na državno denarstvo ali „finance“. Ko bi naši pa ogerski ministri si časa vzeli in številke državnega dolga natančnije pregledali, ne upamo sicer, da bi ministrovanje odložili, pač bi pa jim sila vroče moralno postati, če bi pomislili, kako bo enkrat zgodovina o njihovej politiki sodila. Le pomislimo, koliko državnega dolga so imele:

koncem l. 1876. koncem l. 1877. in torej

avstr. dežele: 3,036,551.296 fl. 3,132,301.838 fl. 95,750.542 fl.
ogersk. dež'e: 673,615 000 fl. 778,615 000 fl. 105,000.000 fl.

Skup 3,710,166.296 fl. 3,910,916.838 fl. 200,570.542 fl.

Navedene številke nam torej popričujejo strahovito prikazen, da so naši ministri, se vé z dovoljenjem poslancev svoje ustavoverne stranke, samo v enem letu že itak grozno veliko breme državnih dolgov, katerim moramo davkeplačiloi za obresti skrbeti, pomnožili za celib **95,750.542**, ogerski ministri pa za **105,000.000 fl.** tedaj skup za **200,750.542 fl.** Te številke so tako silne, da bi zamogle vsakega ministra potreti. Za božjo voljo, v enem letu sred miru so nam državni dolg pomnožili za več kakor 200 milijonov goldinarjev !! Ko bi ministri Bruck, Larisch, Beke bili kaj takega storili, liberalni dunajski listi bi zagnali neizmeren hrup, a sedaj — molčijo. Še niti o tem nihče nič prav ne črhone, da bodo naši ustavoverni ministri letos zopet vzeli na posodo 110 milijonov, ogerski pa 150 milijonov, tedaj skup 260 milijonov. Naš finančni minister je sicer večkrat obečal, da bo kmalu boljše, vendar neizprosljive številke narobe kažejo. Kam pa zadolženo posestvo, zadolžena hiša pride, to vsakdo dobro zna. Kdor tedaj našo milo Avstroijo še le nekoliko ljubi, komur se preobloženi davkeplačilci še kaj usmilimo, ta naj sedaj ob času novih volitev trdno segne enako mislečemu prijatelju v roke,

da pomaga povsod podreti tako zvane ustavoverne, nemško-liberalne ali nemškutarske kandidate (Verfassungstreue itd.), kakoršen je na primer znani g. Seidl. Kajti ravno toti ustavoverni in nemškutarski poslanci so do sedaj imeli večino, iz njih sredine so vzeti sedanji ministri, ravno ti poslanci so izmisili toliko novih neizmerno dragih naprav in državnih stroškov, da so sred 12letnega miru dače neizmerno napeli, obrt, kupčijo in kmetijstvo poškodili in celo Avstrijo v grozne dolgove pogrenzoli. Kdor torej stare dačne svoje knjižice pred 18 ali 6 leti primerja z lanjskimi, kdor še zraven pomisli, da je vladujoča ustavoverna-liberalna stranka samo v 2 letoma celej Avstriji državni dolg pomnožila za 460 milijonov, ta bo težko svoj glas dal Seidlu in od njegovih tovarišev postavljenemu kandidatu g. Seederju. Kajti prvi neče, drugi ne more pomagati. G. Seidl je ustavoverec z dušo in telesom, g. Seeder pa je c. k. uradnik in kot tak odvisen od ustavovernih ministrov. To je naš prvi predgovor k novim volitvam; drugi bo prvemu podoben in pokazal, kako slabo je ustavoverna stranka gospodarila v deželnih zborih!

Katoliško-versko življenje.

II. Božja ljubezen je na križu umrla in svet odrešila. Krščanska ljubezen do bližnjega isto tako premaguje nevero, hudobijo, revščino ter je najbolj zdatni pripomoček za spreobrnjenje nevernega, od Boga, od Kristusa in od njegove sv. Cerkve od padlega sveta. Sv. oče Pij IX. so pri nekej priliki spregovorili znamenite besede: „neverni otroci sedanjega časa ne morejo trpeti trdne vere pri katoličanu, zasramujejo tudi marsikatero njegovih čednostij n. pr. prostovoljno devištvo, sv. čistost itd. toda česar nihče ne graja, kar vsi hvalijo, to so djanja krščanske ljubezni in usmiljenja.“ L. 1830. so telesne ostanke, svetinje, sv. Vincencija Pavlanskega, čudovitega apostola krščanske ljubezni in očeta usmiljenih sester, lazarištv in mnogo drugih bogaljubnih, telesnej in duševnej revščini v podporo namenjenih zavodov, prenesli v Pariz. Takrat se je razneslo prerokovanje, da bo sv. vera iz nova oživila po djanjih usmiljenja sv. Vincencija. In res se je začelo od tiste dobe v tej zadevi neko nenavadno in občudovanja vredno gibanje med katoliškimi kristijani. Brž v Parizu se je našlo 8 dijakov, med njimi slavni Ozanam, poznej notar in profesor, ki so neveri svojih soúčencev živahno ugovarjali. „Dobro, so pri takih prilikah rekli neverni dijaki, krščanstvo je sicer čudovite reči ustvarjalo, toda kaj pa storite vi? Kde so dela, ki bi vašo vero popričevala?“ Jim odgovorijo: „Prav, naša djanja se morajo z našo vero vjemati, ljubimo kaker Jezus bližnjega, strezimo ubogim!“ Na to reče zopet eden izmed nevernikov: „hočete li drznoti se in revščino po Parizu

odpraviti, vi, uboga osmerica ljudi? Mi neverni liberalci, mi gojimo velikanske nazore sedanjega časa, ki bodo svet prerodili.“ Kakih 40 let poznej je imenovani Ozanam pisal: „kako so neverni liberalni nauki in nazori svet prerodili, to sedaj nemilo čutimo vsi, ki pod gospodstvom denarja in najnesramnišega oderuštva vzdihujemo in pod bremenih vsakojakih davkov trpimo ter okoli sebe vidimo vedno rastoče siromaštvo, silo, greh in obup. Toda nam osem dijakom, od onih nevernikov zasramovanim, se je v 20 letih pridružilo 2000 možkih samo v Parizu, ki so obiskovali 5000 ubogih rodbin in preskrbovali 20.000 siromakov. Sedaj je minulo 40 let in smo ove družbe, katerim smo sv. Vincenciju na čast dali ime: konference sv. Vincencija, raztegnili po celej Francoskej, ki šteje 1700 konferenc.“ Ko so sv. oče Pij IX. to izvedeli, so se močno razveselili in slavni škof Dupanloup je djal: „družba sv. Vincencija je čudež našega stoletja, izredna prikazen, kakoršne svet in še niti Cerkva sama videla ni“. Iz Francoskega so ovo družbo že razširili po Evropi, Afriki, Ameriki in vzhodnej Indiji in po raznih otokih; šteje sedaj kakih 6000 konferenc, ki so l. 1875 skup ubogim v duševno in gmotno pomoč nabrale in razdelile 6,046.884 frankov t. j. 2,418.753 fl. Družba sv. Vincencija je postala prav svetovno društvo djanske krščanske ljubezni. V naše avstrijsko cesarstvo so društvo sv. Vincencija presadili pred 28 leti in ima sedaj okoli 60 konferenc, ki so l. 1875. ubogim pomagale z 41.242 fl. Nam Slovencem najbližje take konference so v Ljubljani, v Celovcu in v Gradcu, ki posebno srečno in vpešno deluje. Tukaj je namreč blagi kanonik Legwaith l. 1870. nagovoril več pridnih svetnih gospodov, da so se združili v prvo konferenco ali družbico sv. Vincencija. Ti so začeli brž obiskavati ubožnije rodbine, da so se sami prepričali, kdo je podpore potreben in kdo ne. Ob enem so pobirali milodarov in jih vestno razdelivali. Prvo leto so izdali 500 fl., drugo 1700 fl. tretje 4000 fl., četrto 8000 fl., peto 10.000 fl. in šesto nad 12.000 fl. V petih konferencah je sedaj 70 delajočih t. j. siromake obiskavajočih, in 1000 podpirajočih udov in razun tega podpornikov v vseh stanovih. Kapitalov nimajo in jih tudi ne nabirajo; kapital so jim dobrotniki in pa Jezus Kristus, najusmilenejši oče ubogih. Graški gospodje so videli, kako se mnogo ubogih fantičev po ulicah poteplje brez dela, poduka, nadzorovanja, ker jim ubogi stariši morajo iti za delom in zaslужkom. Zanemarjene reve se jim usmilijo in dajo ta-le oklic v novinah natisniti: „kdor tako dete sprejme, ta mene sprejme, pravi Jezus. Kdo je v Gradcu, ki bi hotel tako Jezusa v svoj hram sprejeti, vsaki den ali toliko in tolikokrat v letu?“ Brž se je našel človek, ki je daroval 6 sob, 2 kuhinji in prostor za igračo v svojem hramu; sedaj je celi hram darovan, 20.000 fl. vreden. V njem se nahaja in še v nekem drugem hramu, kteri je od mesta

bil društvenikom izročen, po 90 in 60 fantičev, ki bi sicer bili zanemarjeni paglaveci in kedaj nevarni ljudje, sedaj se pa lepo igrajo, podučujejo, hranijo in oblačijo pod nadzorništvom usmiljenih sester. Vsak den jim prinašajo dobrotniki, česar jim je potreba. Prvemu hramu dostavljajo sedaj novo poslopje za sirote, za uboge dijake, rokodelske učence itd. ki bodo vsi na tak način dobivali za dušo in telo potrebne pomoči od prave krščanske ljubezni par tiko in ponižno delajočih mož. Do sedaj se nahajajo konference sv. Vincencija samo po večjih mestih, a da bi jih tudi po drugod in še celo po deželi trebalo, to bo vsak priznal, ki ve, kako so naši liberalni postavodajalci z jalovimi paragrafi za uboge poskrbeli, ko so farnim siromašnicam postavno namenjene denarje v oskrbovanje izročili srenjam. Kako se te pogosto brigajo za svoje ubožce, to se da misliti in kažejo tudi skušnje, zlasti sedaj, ko vsi skup žalostno ubožajo!

Gospodarske stvari.

Kako se da kolje, stebri itd. ki se v zemljo zabilajo, v spodnjem delu kolikor mogoče trpežni napraviti?

M. Navadno se spodnji konci stebrov, kolja, telegrafičnih kolov itd. ožgejo ali z katranovcem posmolijo in tako proti gnilobi zavarujejo. To je obče znano sredstvo. Gotova obramba proti gnilobi se pa vendar le doseže, če se jedno sredstvo brez drugega ne rabi. Ako se namreč koli samo ožgejo, z katranovcem pa ne pomažejo, začne ogelj na površini po kapilarnem zakonu zrak in vlogo na se potegovati in jo tako z spodaj ležečim lesom v dotiko spravi, kar potem gnijenje še le bolj in hujše pospešuje kakor če bi se kolje čisto ne bilo nič ne ožgalo. Ta pogrešek se danes v dejanskem življenu še prav pogosto nahaja. Ako se pa les ne ožge in samo z katranovcem posmoli, kar se tudi pogosto godi, se katranovec lesa ne prime dosti trdno in se tudi posušen manj trdno lesa drži kakor pa če je les ožgan bil. Treba je tedaj kole itd. do višine, do ktere se imajo v zemljo potekniti ali sploh močavi izpostaviti in še za ped više po vrhu ožgati in jih potem, dokler je ogljena površina še topla, tako dolgo z vrelim katranovcem mazati, dokler ogljeva skorja katranovca nič več v se ne vskrava, kar je znamenje, da se je katranovca popolnoma že navzela. Lesni jesih, ki se v katranovcu kakor izhlaplivo olje med sušenjem izhlapi, pusti pa za seboj trdo smolo, ki vse luknjice lesnega oglja izpolni in z tem vred zraku nepredorno in netrohljivo prevleko nareja. Važno je pri tem delu, da se kolje še nekaj više nad onim krajem ožge in z katranovcem posmoli, do kterega se ima v

zemljo vteknoti, ali do kterega je moči izpostavljeno. Skušnja kaže namreč, da so ravno ti kraji tisti, na katerih gniloba najbolj nadvladuje in škoduje, kar ima svoj vzrok v zračnem vplivu na razmočeni les. Znano je, da se vinogradsko kolje, ki je delj časa v zemlji tičalo, najrajsi tam lomi, kjer kol iz zemlje pride. Zato se mora kolje še za ped više, ko pa v zemljo pride, najbolj ožgati in z katranovcem posmoliti. To so imenitne resnice natoraznanske, ki zaslužijo, da se jih kmetovavci skrbno držijo in vinogradsko kolje, kolje za drevesa, rajglje za hmelj, in sploh stebrovje, ki se v zemljo zabija, po njih gnilobe obvarujejo.

Velika koristnost koprive.

M. Kopriva je pri nas malopridna in večidel zelo nadležna rastlina, kamo li, da bi jo kdo še za koristno imel. Vse drugače pa je to v drugih krajih kakor na primer na Švedskem, kjer kopriva že od pomljivega za izvrstno živinsko klajo velja in kjer jo v velikih množinah pridelujejo. In res se kopriva v živinoreji dobro in koristno obnaša, ker povsodi tudi na naj bolj nerodovitnem prostoru še raste, ker ne potrebuje nobene strežbe in vse vremenske razmere prenesti more. Vrh tega se sama po sebi zareja in se more v jednem poletju po 5—6krat porezati. Tudi raste kopriva raneje in hitreje ko vse druge klajne rastline. Krave pre koprive prav rade jedo in opazilo se je, da imajo tiste, ki se te rastline posebno redé, več mleka ko druge. Mleko pa je pre okusno in izmede se iz njega tudi prav okusen puter. Brž pokošenih kopriv se krave res rade ne lotijo in jih ne jedo vendar pa, ko nekoliko časa venijo in žgavne ščetinice več ne pečejo, so koprive kravam zažljena krma.

Če se kuhane in sesekane koprive kokoši hrani pridajo, kokoši več jajc nesó. Dajo se z takо krmo kokoši in gosi prej odebiliti, kakor je to v Alzaciji navada. Tudi je dobro pri rejti mladih puranov koprive krmi primešati. In slednjic se še pre konjski barantači poslužujejo kopriv in jih konjski klaji primešavajo. Konji pre dobivajo po taki krmi bolj gladko in svitlo dlako. Poskušnje je nasvet vreden.

Štajerskih hranilnic ali „sparkas“ imamo sedaj 45. Ob koncu pretečenega leta bilo je pri vseh vloženega denarja 68.063.507 fl. Lastno jím premoženje pa znaša 3.312.612 fl. Ta denar jím stori tako imenovani „reservefond“ ali zalogo. V Gradeu so 3 hranilnice. Prva, ob enem tudi najsterejša, ker l. 1825. osnovana, in najbogatejša, ima namreč 24 milijonov vloženega in 1.314.927 fl. prihranjenega denarja, je „štajerska branilnica“ ali „Steiermärkische Sparkasse“. Drugo hranilnico ima mesto, tretjo pa graški okraj. Na slovenskem Štajerskem štejemo 12 hranilnic, ki se po njih starosti tako vrstijo: mariborska (1862), radgon-

ska (1862), ptujska (1862), celjska (1865), slov. bistrška (1863), slov. graška (1869), brežiška (1870), koniška (1872), št. lenartska v slovenskih goricah (1873), ljutomerska (1874), kozijanska (1874) in i gačka (1875). Najbolj močna je mariborska z 3,791.514 fl. vloženega in 264.713 fl. rezervinega denarja. Za njo prva je celjska, ki ima 1,970.290 fl. vlož. in 127.250 fl. rezerv. Ostale se pa tako le vrstijo: radgonska 1,115.351 fl. vlož. in 84.145 fl. rezerv. ptujska 544.326 vlož. 54.830 rezerv., bistrška 232.059 fl. vlož. 10.483 rezerv., brežiška 94.562 fl. vlož. 7159 res., slov. graška 219.549 vlož. 5949 rezerv., št. lenartska 131.541 vlož. 3499 rezerv., konjiška 130.106 vlož. 2694 rezerv., ljutomerska 38.227 vlož. 1733 rezerv., kozijanska 10.065 vlož. 656 rezerv. in rogačka 6382 vlož. 79 rezerv. Slovenci tudi v Ivnik in Arvež nosijo svoje denarje v tamošnji hranilnici; prva (1869) ima 466.285 vlož. in 24.129 rezerv. druga pa (1870) 333.533 vlož. in 16.536 rezerv. Mariborska jemlje od posojil 6 %, ptujska z početkom novega leta 7 %.

Sejmovi na Štajerskem. 26. jan. Maribor; 30. jan. sv. Mohor; 1. februar. Jurklošter.

Dopisi.

Od sv. Lenarta v slov. goricah. (Za stran volitev) smo izvedeli, da je nedavno 40 nemškutarjev iz 3 naših okrajev: št. lenart-maribor-in slov. bistrškega, ki volijo skup 2 poslanca, imelo zbor v Mariboru. Naš nebodigatreba g. Seidl je sprva ponujeno kandidaturo odbil ter pri tej priliki prav grdo naše mešnike v spomin jemal. Nemškutarji so potem ugibali, koga bi postavili. Nekateri so rekli na Formacher-ja v Slov. Bistrici, drugi na Wratschgo-ta v Jarenini, tretji na Wretzla, „paverskega kmeta“ v Radvanju. Ali vsi so se branili in glase na Seidla zavračali. Wretzl se je baje odrezal: „jo, i bin aso schon amol durchgfollet“. Sedaj pristopi ponosnega košaka naših nemškutarjev železni Bismark in vtolažen reče: no, „wenn's mich haben wollt, so nehmt mich halt“ (če me hočete pa me vzamite). In zgodilo se je tako! Seidl je zopet kandidat naših nemčarjev! Politične sramežljivosti pri njih nismo nikoli pričakovali in jim torej Seidla iz srca privoščimo. Naj ž njim stojijo in padnejo! Potem so ugibali, koga bi na mesto bivšega poslanca Brandstetterja, ki zarad goljufije še sedaj v Karlovi v Gradcu sedi, za kandidata postavili. Zedinili so se v osebi g. Seederja, e. k. okrajnega glavarja v Mariboru. S tem kažejo ti nemškutarji sicer svojo staro zvitost, pa tudi svojo popolno slabost in onemoglost. Stara Seidlova garda se že skrivilje za ces. kralj. prvega uradnika v volilnem okraju, češ da bi njej ta naj pomagal od slovenskih krogelj že precej pohabljenega Seidla pritiščati v deželní zbor. Tedaj

so že tako na slabem, da nimajo nikogar več med seboj, z katerim bi se upali Slovence premagati! To nam je dobro znamenje. Kar pa g. Seederja zadevlje, smo iz zanesljivih virov poizvedeli, da nima veliko veselja namesto Brandstetterja na strani g. Seidla stati. Do sedaj še kandidature odločno ni prevzel. Pri nas so nekateri mislili in že sestovali, naj g. Radaj, ki je lani pri volitvi slavno zmagal, letos kandidira z g. Morakom, bivšim okrajnim sodnikom. Ali g. Morak ni več pri nas, ampak na Koroškem, in torej že ne sodi za štajerskega poslance. Vrh tega je slišati, da g. Morak kandidature ne prevzame pri nas, ker lehko pri koroških Slovencih kandidira, če hoče. Treba bo tedaj misliti na drugega moža in sicer takega, z katerim bi se najleži v vseh 3 okrajih kandidirati dalo. V nedeljo 27. januarja popoldne ob treh pride itak dosedanji naš slovenski poslanec, g. Radaj, k sv. Lenartu v g. Läsererjevo gostilnico in bo račun položil volilcem o svojem delovanju v deželnem zboru. Takrat bo najboljša prilika, da se vsi lepo pogovorimo in porazumimo. Združeni bomo zmagali, razcepjeni pa propali! Vdeležimo se v obilnem številu napovedanega shoda, da bodemo brž zvedeli, pri čem da smo in kaj nam je storiti.

Iz Slov. Grada. (Katoliško politično društvo) je imelo 13. t. m. v Šularjevi dvorani svoj drugi shod po odbodu č. g. Antona Jazbeca in pod vodstvom novoizvoljenega odbora. Pri prvem shodu so se enoglasno v odbor volili g. dr. Jožef Šuc, mestni župnik, č. g. Anton Potočnik, kaplan v Starem trgu, g. Mihael Bošnar, posestnik pri sv. Martinu in podpredsednik okrajnega zastopa, g. Anton Pečolar ali Jesenko, veliki posestnik v Pamečah in okrajni zastopnik, in g. Janez Ovčnjak, župan na Verhih in okrajni zastopnik. Odbor je zopet enoglasno izvolil g. dr. Jožefa Šuca za prvomestnika g. Mihaela Bošnar-ja po domače Daniela za njegovega namestnika, g. Antona Potočnika za perovodjo in g. Ant. Pečolarja za dearničarja. G. prvomestnik je dal besedo g. Ant. Potočnika, ki je vedel kaj mikavno govoriti o socijalnem vprašanju; g. prvomestnik pa je govoril o liberalizmu in je razpravljal politični razgled; konečno so še Šentmartinski pevci zapeli, da smo bili vsi veseli. Pri drugem shodu je g. Potočnik razlagal, zakaj je dandanes v Avstriji tako malo denarja, g. prvomestnik pa pomen nameravanega novega davka od petroleja ter načrtal žalostno gospodarstveno stanje Avstrije l. 1877. potem je v političnem razgledu povdarjal važniše politične dogodke. Ko je pripovedoval o slavnih zmagah slovanskih na Turškem, se je pokazalo, da kri ni voda; kajti vsem pričujočim je lice radosti žarelo in splošna navdušenost za slovensko reč se je v dvorani razodevala. Naše ljudstvo je res kaj poduka željno. Po odbodu g. Jazbeca ni dalo miru, dokler se društvo ni zopet ozivilo; rado hodi govorov poslušati, — le to je škoda — da govornikov

ni dobiti; vedno se morata le 2 truditi. Spoznavši to težavo, so se bolj olikani kmetje že začeli med seboj posvetovati, če bi ne bilo mogoče iz svojega stanu sposobnih govornikov dobiti. Slovenjgradčani imajo letos in lani v dvorani gospe G., medičarice, svoje gledišče. Obžalovati je le to, da se igre predstavljajo, ki imajo namen, duhovniški stan ob veljavo spravljati, in tudi odpustke, spoved itd. na smeh staviti. Slovenjgradska medičarica je že toliko denarjev od cerkev skupila, da bi jo že dolžnost hvaležnosti imela vezati, ter ne pripuščati, da bi se v njeni hiši take reči godile!

Iz Turškega vrha. (Smešna dogoda) se je prigodila v Trgoškej vesi. Prišel je namreč 22leten mladenič k tamošnjemu krčmarju, katerega navadno imajo za „kocenbirta“ ter si da nekoliko srebrnega denarja zmenjati. Pri tej priliki je pa zapazil, kako da ima krčmar polno listnico bankovcev. To mu je genolo njegovo poželjivost in je brž sklenil „kocenbirta“ okrasti. Neko večer se skrije v njegov škedenj, se izuje in ko so ljudje živino opravlali, zmuzne v hišo ter zleze pod posteljo. Po noči, ko sta krčmar in njegova zakonska zaspala, izleze izpod postelje in začne omare preiskovati, toda denarjev ni več našel, kakor samo 4 fl. Ostali denar je krčmar izdal za kupljeno njivo. Najdene goldinarje vzame in jih zanese iz hiše in pri plotu v sneg skrije, potem pa zopet pod posteljo vleže. Toda sedaj se vzbudi krčmarica, segne po črevlje pod posteljo in zadene v tata. Kmalu je vse na nogah, tat ugrabljen in zvezan in tudi 4 goldinarji so „kocenbirtu“ nazaj dani. Drugi den so predstojnik in 4 možje namenjeni bili tata tirati v Ormuž k sodniji ter so se z dobrim zajtrkom pripravljali na pot. Koeenbirt in tat sta ostala sama. Zviti tat si je pa med tem z steklovinu vrvi tako opazno prerezal, da krčmar, ki se je ravno obuval, tega blizu ni zaslutil. Na enkrat, ko je „kocenbirt“ še na eni nogi bil obos, z drugo pa na pol v visokem črevlju, butne tat v okno in se zvrne tavut v sneg, „kocenbirt“ pa za njim tudi skoz okno. Ali sreča temu ni bila mila, ker je z črevljevo saro ob šteklu obvisel, da je žena moralta stolec prinesti in ga iz nepričakovanih vislic rešiti. Tat je pa všel!

Iz zgornje savinjske doline. Znano nam je iz gotovih virov, da dojde v Gornjograd za okrajnega zdravnika g. Dr. Slander. Imenovani gospod je brat občespoštovanega g. dubovnika, vikarja v Celji, in naš vrlji rojak Savinčan. Naša zgornja savinjska dolina je ponosna, dobiti priljudnega umljivega zdravnika in narodnega Slovence, domoljuba. Ne dvomimo, da bode njegova priljudna oseba se zaznanila v kratkem po celi savinjski dolini; kajti prijazen zdravnik je že pol zdravja, in ravno takega nam je potreba. Hudodelstva se se množijo. Lani bilo je pri celjski okrožni sodniji 20.900 številk vloženih pisem, 1486 obravnav in 547 obsodeb; veliko več, kakor poprej.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Od narodne stranke na Kranjskem priporočenih je 7 gospodov za volitev v trgovinsko in obrtniško zbornico: Fabijan, Hren, Petričič, Souvan, Sajovic, Horak, Pakič, Perme; razun Sajovica sami Ljubljjančani. Želeti je, da vsi zmagajo, ker od te zmage je narodna večina v deželnem zboru odvisna. — Ledinek, okrajni sodnik s Kočevji, je kot kandidat nemškatarske stranke zadnjič zmagal zoper Slovence in pride sedaj za deželnega sodniškega svetovalca v Ljubljano. — Liberalni listi v Gradeu tirjajo, naj se vrie konference sv. Vincencija podvržejo nadzorništvu mestnega liberalnega zastopa; če bi se to zgodilo, bi konference brž propale; kajti od liberalnih gospodov se pozrtvovalne konference ne dajo vohariti in rade prepustijo vso skrb za uboge voharskim mestnim nadzornikom! — Veliki spomenik za nadvojvodo Jovana v Gradeu je dodelan in bo še to leto razkrit. — Čehove se trdno držijo svojega izkušenega vodje, dr. Riegerja, ta je nedavno rogovileža Skrejšovskija izbacnil iz odbora čeških zaupnih mož, ker je kot urednik lista „Politik“ zaporedom stebre českega naroda napadal: duhovništvo, plemstvo in vse odličniše narodnjake, ki niso v njegov rog trobili. Ove dni ga je mestni svetovalec v Pragi, g. Thierhier hotel pokregati, ker je zopet članek zoper Riegerja dal tiskati, toda strastni Skrejšovski je Thierhiera, iz stopnic v drugem nadstropju zvrnil, da je ta skoro mrtev obležal. Skrejšovski je od sodnije v začasni zapordan. — Na Dunaju je vrlji naš vojskovodja, nadvojvoda Albreht, nekoliko zbolel. — Svitli cesar so zbrali ogerske in naše ministre in jim ukazali nagodbo avstrijskih z ogerskimi deželami brž dognati. — Nacijonalna banka je lani imela 7 milijonov čistega dobička. Lep dobiček; temu nasproti so pa samo v notranjem dunajskem mestu te dni pograbili 4147 beračev, ker so vkljub prepovedi mestnih zastopnikov šli beračit. — Državna zpora na Dunaju in v Budimpeštu sedaj razpravljalata postave o novi nagodbi; v mnogih rečeh sta še daleč od porazuma, čeravno se v tej reči že leta dni posvetujeta. — Slavnega srbskega narodnjaka, dr. Miletiča, so zarad veleizdajstva magjarski sodniki obsodili na pet let v ječo, čeravno mu niso nobenega takega zločinstva spričali; Miletič se je pričočil pri višji sodniji, Srbi so silno razjarjeni na Magjare. Katoličani v Slavoniji so v Diakovaru hotli zborovati, da bi osnovali katoliško tiskovno društvo in nakupili katoliško tiskarno; vlada je zborovanje prepovedala. — Donav je začel naglo kipeti; batil se je velike povodnji!

Vnane države. Ker je potri Turk po Angležih ruskega carja za mir poprosil, je ta v to privolil, če pridejo turški ministri sami prosi. Tolkico ponižanje bilo je Turku sila bolestno, toda sila kola lomi in 18. jan. so prišli 3 sultanovi poslanci v Hermanli in od ondot v Kazanlik velikega

kneza Nikola miru prosit. Ali komaj se je to zgodilo, že so Angleži in, kakor turkoljubni dujanski listi trdijo, tudi grof Andrassy, Turkom nznanili, da ne smejo miru z Rusom skleneti, če Anglija in Avstria pogodeb miru ne odobrite. To pa je ruskega carja tako radražilo, da pogodeb miru ni dal na znanje, marveč svojej vojski ukazal marširati v Carigrad. Tako vsaj se glasijo najnovejša poročila. Sedaj bi potem tem takem prišel trenutek, v katerem bi morali Angleži, in če je grof Andrassy z njimi zvevan, tudi Avstrijani, stopiti v boj. To pa nikakor ni verjetno in turkoljubne novine delajo prazen strah; če Avstria vzame Bosnijo in Hercegovino, bo Rusom to ravno prav; Angleži pa na boj niso pripravljeni, predno bi zdatno moč na bojišče spravili, je Turčija že popolnem potlačena; 25000 mož, katerih hočejo v 14 dneh v Galipoli poslati, pride že prepozno, tudi taka betvica ni nič proti ruskej sili. Voliko verjetniše je, da Angleži prežijo na priliko kos Turčije pograbit n. pr. Dardanele, Smirno, Kandijo, Egipt. Če se pa kaj takega zgodi, potem utegne iz turške vojske vplamtit velik svetoven boj. Trdrovratni Turki se bržas na tako občno prasko zanašajo ter se mislijo tako gotovega pogina oteti. — Nemškemu cesarju so preganjani katoličani prošnjo predložili z 180.000 podpis, naj prekliče katoliškej Cerkvi sovražne postave; cesar je prošnjo nemilo zavrgel. — V Parizu so pokapali starega prekučuha Raspail-a, 500.000 ljudi je mrliča spremljalo k pogrebu, na grobu je več govornikov ranjega posebno zato hvalilo, ker je Boga stanovalno tajil tijan do smrti; to je strašno! Francozi bodo res letos odprli v Parizu tretjo svetovno razstavo in jo bodo tudi naš svitli cesar meseca junija obiskali. — Italijanski novi kralj Umberto I. je na ustavo prisegnil v pričo staršin, poslancev in pruskega cesarjeviča. — Turški sultan se seli iz Evrope v Azijo in sicer v mesto Bruso; v Carigradu je strahovita stiska, 300.000 Turkov je že tje pred Rusi pribежalo. Turški listi svetujojo, naj se z Rusi sklene mir, naj velja kolikor koli Turška oblast v Evropi bo kmalu uničena.

Vojска за svobodo turških kristijanov.

Kakor so nekdaj Judje bežali pred Rimljani v Jeruzalem, tako sedaj Turki hitijo pred Rusi v Carigrad; okoli 300.000 ljudi je že tje pobegnolo; Rusi pa od vseh strani za njimi lomijo in gasijo vasi, trge in mesta, katere bežeči muslimani zaplajajo. Res strahovito jemlje divji Turčin od Evrope slov. Rusi prodirajo povsod kolikor mogoče hitro ter so ta teden vzeli Slivno in Jamboli, kder so po kratkem boju zaplenili 6 kanonov; od Jamboli biti izbrana četa v Burgas pri Črnom morju, da tako tisto turško vojsko, ki stoji med Ruščekom, Šumlo in Varno, odreže od glavne steze v Carigrad. Generali Strukov, Skobeljev in Mirski so zaseli zaporedom Hermanli, Trnovo, Filipopol, polem Mustafom in v nedeljo 20. jan. je 12 bataljonov

Rusov prišlo v Adrianopel, ki je bil od turške vojske zapuščen. Rusi so takoj iz sijajne Selimove mošeje (mohamedanske cerkve) vrgli zlati polomesec in na njegovo mesto posadili sv. križ, znamenje našega odrešenja. Od Adrianopelna hitijo Rusi naglo v Galipolje, da se polastijo morske ožine pri Dardanelih in takon angleškim ladijam pot v Carigrad zaprejo. Slavni Gurko je Sulejmanove vojake od Tata bazarčika zapodil v Rodopske planine; pobil mu je 4000 mož, vlovil 3000 in zaplenil 48 kanonov. Z ostanki je Sulejman zbežal črez planine v Dramo in Kavalo ob Egejskem morju; tukaj jih sedaj nalaga na ladije ter jih hoče v Carigrad prepeljati. — Rumuni so obkolili Vidin ter marljivo streljajo v trdnjavo. Srbski generali prodirajo na Kosovo polje. Belimarkovič je vzel Kumanovo in Kačanik ter je železnico od Soluna v Mitrovico pretrgal; tudi Priština in Novibazar se je vdal Srbov; v Kuršumli bil je zopet krvav boj in ko so Srbi v mesto vdrli, so se prestrašili nad turškim zverinstvom: 24 kristjanov, med njimi 2 srbska oficirja, so našli na kole nateknjenih, da so morali ti siromaki po strašnem trpljenji umreti. Srbi so neznano srditi zavoljo tega. Črnogorski vojvod Vukotič se je združil pri Novi-varoši z srbskim generalom Nikoličem in tako je sedaj Bosnija in Hercegovina od ostale Turčije popolnem odrezana. Erzerum še se ni podal Rusom, čeravno mraz, glad in legar budoščka prebivable. Turki zbirajo sedaj svoje zadnje moči v glavnem mestu Carigradu in v bližnji okolici. Muktar, Ejub in Ali-paša so jim glavni poveljniki. Pri stoji v Katahdži, drugi v Čorli, tretji komandira v mestu. V Tesaliji so se vzdignili tudi grški kristijani zoper Turke.

Za poduk in kratki čas.

Nove črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

IV. Tri velike armade turške so junaški Rusi vžde uničili: prvo v Armeniji pred Karsom na gori Aladagh, drugo v Plevni na Bolgarskem, tretjo pa v Šipkinem klancu na srednjem Balkanu. Vsled teh strahovitih udarev so Rusi polovili okoli 100.000 Turkov in 1100 kanonov. Prije je Rusom odprl stezo v Erzerum, drugi je zlomil glavno silo Turkov, tretji pa izbil slednji zapor, ki je pol leta branil, da se ruska armada ni razlila kakor silna povodenj unkraj Balkana proti Adrianopelu in Carigradu. Sedaj je Adrianopel že v ruski oblasti in Carigrad se ne bo mogel dolgo braniti, da bi ne postal zopet sedež keršanskega vladarja. Sultan že pobira šila in kopita ter namerava izseliti se v Azijo, v mesto, ki mu je ime: Brusa. Tje bo prisiljen iti nazaj, če se mu ne posreči brž miru sklenoti z ruskim carjem.

Lani so se Turki in Rusi strahovito pretepalni za Šipkine klance in za veliko cesto, ki skozi

nje črez Balkan pelja. Vendar nobeden ni mogel drug drugega pregnati. Ruski general Radecki se je na sredi klancev in 3200 črevljev visokem vrhu zakopal v šance okoli cerkvice sv. Nikolaja. Turki pa so pod poveljem Ejub-paše z 32.000 vojaki in 112 kanoni v silnih šancah varovali južni izhod soteske pri vasi, katerej je ime: Šipkina ali Šipekova vas (Rožna ves). Ko je meseca decembra p. l. debel sneg gore balkanske pokril in strahovita zima potegnila, so se mislili popolnem varne pred Rusi. Mraz je bil včasih tolik, da so Turkom vse izpostavljene straže zmrznile. Kdo bi se tedaj v takem vremenu upal črez gore iti in mimo groznih prepadov in po debelih zametih najti varnotir? No, ruska generala Mirski in Skobeljev sta nevarno pot poskusila in srečno opravila sebi v največjo slavo, Turkom pa v strahovito pogubo. Dne 5. jan. t. l. je Skobeljev v Gabrovi zbral 18 bataljonov pešcev, 6 stotnij konjenikov in 48 kanonov ter je v noči od 5. do 6. jan. začel gaziti črez Balkan tako, da bi gorovje prekoračil kakih 5 ur hoda od Turkov v Šipki dalje proti zapadu in jim potem prišel za ledje in hrbet. Kanone so sneli iz vozov in jih naložili na sani; nekaj živeža so naložili mulam, klavno živino pa živo seboj gnali. Vhajanje bilo je neznano težavno in mudno; obrist Laskovski je z svojimi saperji in z pomočjo 3000 Bolgarov delal tir; vsakih 25 korakov so utrujeni ljudje morali počivati, mnogo vojakov se je do šinjaka pogreznolo v sneg in cele kompanije so druga drugo po vrvih vlačile iz prepadov. Vendar pridni junaki so premagali vse težkoče in 7. jan. prodriči črez Lisajo goro v dolino pred Kazanlikom unkraj Balkana. Pojdoč so naleteli na posamezne čete Turkov, ki so kmalu začele streljati, a enkrat celo v Skobeljeva in njegova 2 pajdaša: Kuropatkija in Laskovskija; prvemu se ni zgodilo nič, drugi in tretji bil je pa ranjen. Pozno ževečer 8. jan. je Skobeljev dobil glas, da je tudi general Mirski jednako srečno prišel črez Balkan od Gabrove nad Guzovo v dolino pred Kazanlikom. Imel je seboj 28 bataljonov pešcev, 6 stotnij kozakov in 96 kanonov. Drugi den 9. jan. so tedaj 3 ruski generali: Radecki od sv. Nikolaja, Skobeljev od Senove in Mirski od Guzove prijeli Turka od 3 strani. Okoli 9. ure sta se Skobeljev in Mirski združila in krepko trčila v šance pri Šibki, kmalu potem so tudi Radeckijeve čete začele prodirati v klanec. Turki so se nekaj časa branili, toda pri neizrečeni zimi so jim roke otrpnile tako, da niso mogli ne hitro streljati, ne bajoneta gibčno sukatiti, ne sablje krepko rabiti. Med tem so pa ruski junaki čedalje bolj silno pritiskali, šanca za šance jim je prišla v oblast. Naposled obupajo Turk, razvijejo belo zastavo in 32000 vojakov pomeče svoje orožje pred ruske dobitnike. Neizmerno burrá-klicanje pretrese zrak po Šipkinih klancih na južni strani Balkana!

Kmalu potem, ko je bila Šipkina soteska vsa v ruski oblasti, bilo je ondi videti, kakor če bi

težkemu roju luknjo iz koša ali panja odpahlil. Vse gusto je začelo ruske vojske vreti iz Gabrove in Trnove v prelepe in veliko bolj tople kraje unkraj Balkana. Tukaj so se potem združili z Gurkovimi junaki in sedaj se drvi in vali 113000 pešcev 12000 konjenikov in artilerija z 775 kanoni proti dvema prvima mestoma Turčije: Adrianopelu in Carigradu. Turkov se je lotil tolik strah, da so Adrianopol sami zapustili; 20. jan. že so prve ruske čete prišle, drugokrat v tem stoletju (prič l. 1829), v drugo prestolnico turškega cesarstva. Adrianopol je starodavno mesto. Rimski cesar Hadrijan mu je dal sedanje ime. Turk so se ga polastili l. 1361 in njihovi sultani so v njem stolovali blizu 100 let, namreč do l. 1454, ko so se preselili v Carograd. Mesto šteje sedaj 150.000 prebivalcev; vendar Turk so večjidel vsi zbežali, morebiti menj zavolj strahu pred Rusi, kakor pred razkačenimi Bolgari, katere so do sedaj po zverinskem trpinčili.

Smešničar 4. Krčmar vpraša pivca: No stric, ali moje vino ni dobro? "Že velja, mu odgovori pivec, voda je še precej dobra, da bili več vina v njej bilo!"

Razne stvari.

(*Pri sv. Lenartu v slovenskih goricah*) bo v nedeljo 27. januarja t. l. v gostilnici gospe Leserjerjeve javen shod volilcev; sklicuje ga dosedanji deželni poslanec, g. Radaj, da položi račun o svojem delovanju v deželnem zborn. Razgovarjalo se bo tudi o bližnjih volityah!

(*Iz Stare ceste blizu Ljutomera*) se nam piše, da sta 2 tolovaja 12. jan. zvečer napala Fr. Dajčerja na cesti v Bukoveih, ko je iz Ptuja domov šel; nastavila sta mu samokres na prsa in vzela kosmatko kapo in 2 fl. 50 kr. Suknjo sta mu le vsled velike prošnje pustila. Želeti je, da bi posebno ob petkih žandarji na ovoj ptujsko cesto pazili!

(*Snegov plaz*) se je iz neke planine v Neubergu v gornjem Štajerskem vtrgal, pobrisal kajžo z ženo in 2 otrokom in potem zasul 7 ljudi, ki so od pogreba domov šli in naposled še 6 ljudi zdobil; 16 oseb je usmrtil.

(*Nove zemljisci knjige*) ali "grundbuch" se bodo začele spisovati za katastralno srenjo Malečnik, Kretzenbach in Lehen 1. februarja t. l.

(† č. g. Janez Raupl) kanonik, stolni in mestni župnik v Celovcu je umrl 71 let star.

(*Slavni škof Strosmajer*) v Diakovaru je žegal šolske okrajne svetovalce v Oseku mahom izobčiti, ker so za tamošnje katoliške otroke postavili judovsko učiteljico. Ta se je brž pobrala.

(*Važno za srenske predstojnike*) je vedeti, da je vsled najnovejše razsodbe pri upravni sodniji za veljavnost domovinskih listov — Heimathschein

— treba dveh podpisov. Mora tedaj na listu podpisani biti prvič župan ali njegov namestnik in drugič še eden svetovalec ali odbornik.

(*Ubogim Črnogorcem*) daroval je č. g. dekan Tomaž Rožanc 2 fl.

(*Katoliško politično društvo*) pri sv. Juriju na Šavnici bode v nedeljo 27. t. m. ob 3. popoldne v Batjanekovi sobi na Jamni zborovalo; vse ude in prijatelje prav vlijedno vabi odbor.

(*Vabilo*) Ljutomerska čitalnica ima na svečino, 2. februar, v svojih prostorih (gostilnica g. Seršena) svoj letni občni zbor. Začetek ob 3. uri popoldne. Dnevni red je: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnika. 3. Pogovor o letnem donesku družabnikov, o naročbi časnikov, o veselicah i. t. d. 4. Volitev novega odbora. Zvečer ob 7 uri pa: Govor o „Vodniku“ in morebiti tombola ter majhna plesna zabava. Vabljeni so družabniki in domoljubi iz trga in okolice.

Odbor.

(*Zivinska kupčija*) je na Kranjskem zopet precej živahna; mnogo Nemcev prihaja goved kupovat, za konje pa nihče ne poprašuje, odkar je italijanska meja konjem zaprta. Kmeti torej pravijo, da je pri njih breja koza bolji, kakor breja kobila.

(*Požigalec Fr. Volčin*), ki je g. Stoperju v gornji Bistrici užgal hlev in gospodarska poslopja ter škode včinil za 3000 fl. se je sam sodnije izdal.

Dražbe III. 26. jan. Jakob Slavič v Ljutomeru 3000 gl. 9. februar Miha Starčič v Jereslavi 711 gl. 13. februar Janez Vidovič v Pristovi 200 gl. 15. februar Martin Kozel v Repiču 97 gl. 20. februar Martin Kozel 120 gl.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji*) Č. g. Jož. Sorgleher je imenovan za župnika pri Materi B. v puščavi. (*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. gg. Zupančič, Jug Fr., Hajsek Ant., Kalin Iv. po 11 gl. in ob enem ustav. dipl.; Caf 11 gl., Potočnik Lov. 11 gl.; Zupančič 11 gl. Žičker 2 gl. (letn.); Jaric Val. 1 gl. (letn.)

Listič opravnosti. Prve številke nimamo več nobenega lista. — G. U. v Vel. Laščah, plačano do konca leta. — G. Smrtnik: Mi smo vam vse liste dvakrat poslali, namreč v Lukovec, kakor ste provokrat pisali in potem v Brezovico.

Loterijne številke:

V Gradcu 19. januarja 1878: 64, 81, 20, 78, 46. Na Dunaju " 17, 6, 38, 56, 86. Prihodnje srečkanje: 1. februarja 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63·85 — Srebrna renta 67·20 — Zlata renta 74·95 — Akcije narodne banke 814 — Kreditne akcije 227 — Napoleon 5·58 — Ces. kr. cekini 5·58 — Srebro 103·15.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.
1 Hl. = 1⁹⁹/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78¹/₂ fúnta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursiča		Proso		Ajda	
	fl	kr	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . .	9	60	6	30	5	39	3	30	6	40	6	40	7	90
Ptuj . .	9	60	6	20	5	40	3	35	6	40	5	60	6	10
Ormuž . .	8	80	6	80	5	40	3	55	5	—	7	80	4	60
Gradec . .	9	67	5	99	6	10	3	55	5	58	6	30	7	17
Celovec . .	9	52	6	54	6	16	3	4	5	18	4	46	6	38
Ljubljana . .	9	59	6	40	5	63	3	25	6	80	6	3	6	34
Varaždin . .	8	75	7	90	5	30	3	80	5	90	7	10	7	20
Zagreb . .	8	90	6	80	5	20	3	60	5	80	6	60	6	80
Dunaj . .	12	—	8	57	10	42	7	45	8	10	—	—	—	—
Pešti	10	75	7	40	8	50	6	50	7	15	5	—	—	—

Ponudba.

Podpisani želi mežnarsko službo z orglarjem vred kderkoli prevzeti. Zamore se skazati z dobrimi spričevali.

Drvanja, fara sv. Benedikta; pošta: St. Leonhard in Wind. Břicheln.

Benedikt Urbančič.

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarijo in milarnica,
zaloge vžigalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

J. M. Pajk-ova tiskarna

priporoča svojo polno zalogu vsakorših izgotovljenih tiskovin za razne urade, duhovniške kakor posvetne, v nemškem kakor slovenskem jeziku.

Tudi izdeluje ona vsakoršna tiskarska naročila brzo in po nizkej ceni.

J. M. PAJK-OVA TISKARNA
v Mariboru (Marburg).

P. S. Za gg. učitelje imam nove nemške pobotnice v zalogi.